

Soğukta. İşbaşında

“Büyüyünce ne olmak istersin?” Pek çoğumuzun duyduğu bu soruya ilginç bir yanıt vermek ister misiniz? Yanıtınız “evet”se ve soğuk havalarda dışarıda olmaktan hoşlanıyorsanız bu yazımız tam size göre! Buzul bilimci, buz otel işletmecisi ya da buz sanatçısı... İşte en “soğuk” mesleklere sahip olanlar...

Dünyanın kutup bölgelerinde çalışan pek çok bilim insanı bulunur. Buzul bilimci de bunlardan biri. Buzulların ve buzun fiziksel özelliklerini inceleyen, hareketini gözlemleyen ve bunun etkilerini araştıran buzul bilimciler; diğer gezegenlerdeki buzullarla da ilgilenebilir. Buzul bilimci olmak için üniversitelerde bir bölüm bulunmasa da çevre, coğrafya ya da iklim bilimi alanlarının birinden alınan eğitim sonrası bu alanda akademik çalışmalar yapılabilir.

Çiğ; dağlık bölgelerde aşağı kaydıkça büyüyen kar kütesidir. İnsanlara ve doğaya zarar veren bir doğal afettir. Ülkemizde nadir olarak görülen çığın zararları, önlem alınırsa azaltılabilir. İşte tam da bunun için çalışan bir meslek grubu var: çığ tahmincileri. Adında "tahminci" sözcüğü geçmesi sizi yanıltmasın. Bu işle uğraşanlar hava durumu, kar fiziği ve coğrafya bilgilerini kullanarak tamamen bilimsel yöntemlerle çalışır.

Himalaya Sıradağları'nın Pakistan'daki uzantısı olan Karakorum Dağları'nda çığ görüntüsü

Çiğ tahmincileri; kara yolu kontrol merkezleri, kayak alanı çığ kontrol merkezleri ve çeşitli gönüllülerden bilgi toplar. Bunun yanında uydu görüntülerini ve meteorolojik raporları da takip ederler. Çiğ tahmincileri için en önemli ve zorlu görevlerden biri saha çalışması yapmaktır. Bunun için de bazen yürüyerek, bazen de araç kullanarak dağlara seyahat ederler. Saha çalışmalarında cep telefonu, elektronik çığ uyarı sistemi ve emniyet halatı gibi güvenlik ekipmanlarından yararlanırlar. Çiğ riskinin arttığı yerlerde kimi zaman kontrollü bir biçimde çığ düşürmek için patlayıcı kullanırlar.

Çiğ tahmincisi saha çalışmasında çığ koşullarını değerlendirmek için veri topluyor.

Kışın çok soğuk havalarda yollarda buzlanma ya da kar birikintileri olabilir. Taşıtların ve insanların rahatlıkla yol alabilmesi için buzun, karın temizlenerek yolların güvenli hâle getirilmesi gerekir. Kar küreme aracı operatörleri, özel olarak tasarlanmış kamyon ya da iş makineleriyle yolları temizler.

Kar küreme aracı

Bir klasik müzik konserinde genellikle hangi müzik aletlerinin kullanıldığını az çok tahmin edersiniz: keman, davul, korno ve belki de arp... Peki, tüm bu müzik aletlerinin buzdan da yapılabileceğini düşünmüş müydünüz? Örneğin vurmali çalgılar tamamen buzdan yapılırken telli çalgılarda ana gövde buzdan oluşur ve teller gövdeye takılır. Bu müzik aletleri taşınmaya ve doğal olarak sıcaklık artışına karşı pek de dayanıklı olmadığından genellikle konser verilecek soğuk alanda üretilir. İşte buz müzisyenleri bu aletleri kullanır.

Buzdan müzik aletleriyle verilen bir konser

Buzdan müzik aletleriyle çalınan müziği dinlemek isterseniz yandaki kare kodu akıllı cihazlarınıza okutabilirsiniz.

Buzdan heykeli üzerinde çalışan bir sanatçı

Kimi zaman buz müzisyenlerinin yardım aldığı buz heykeltıraşları da "soğuk" bir mesleğe sahip. Buz heykeltıraşları, buzdu biçimlendirme üzerine eğitim alır. Buzdu biçimlendirmek için keski, testere, delgi, ısı ya da kalıplama sistemleri kullanılabilir. Buzdan heykeller tamamlandıktan sonraysa yüksek basınçlı bir hortumla ya da çeşitli kimyasallarla temizlenebilir. Genellikle sergileme amaçlı kullanılan buz heykelleri soğuk bir ortamda yapılmıyorsa heykeltıraşların çok hızlı çalışması gerekir.

Çin'de sergilenen ve ışıkla renklendirilen buzdan kale heykeli

28 Bilim Çocuk

Yazın ortadan kaybolup kışın ortaya çıkan bir otel olduğunu duymuş muydunuz hiç? Norveç, İsveç, Kanada gibi kışları çok soğuk geçen ülkelerde buz otel işletmeciliği yapmak oldukça yaygın. Kış turizmini canlandırmak için inşa edilen bu oteller, sıkıştırılmış kar ve buzdan oluşur. Buz otel işletmecileri, otelin yapım, işletim ve yıkım gibi tüm süreçlerinde görev alır. Bu otellerde genellikle buzdan yataklar, oturma alanları ve kafeler yer alır. Ayrıca buzdan yapılan heykellerin de sergilendiği alanlar bulunur.

Buz otelin kafesinde oturan insanlar

Buz oteldeki uyuma alanı

Müzik, dans ve sporu buz üzerinde birleştiren buz patencileri de soğukta çalışmaya oldukça alışkın. Buz pateniyle uğraşan sporcular, bunu yapmaya genellikle küçük yaşlarda başlar. Sporcular metal bıçaklı patenler kullanır. Bu patenlerle kayarak müzik eşliğinde çeşitli dans figürleri sergilerler. Buz patencileri gibi buz üzerinde çalışan pek çok sporcu var: buz hokeycileri, kayaklı koşu sporcuları, kızak sporcuları...

Buz pateni yapan bir çocuk